

1917. OKTÓBER 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LVI. ÉVF.

KÖZLÖNYE

19—20. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. * Előfizetési díj egy évre 16 korona

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék.

(Telefon: 37—22.)

A fakivitel mint a valutajavítás eszköze.

A világháboru természetes következményeként pénzünk vásárlási ereje rendkívüli mértékben csökkent. Belértéke ugy a belföldi, még inkább azonban a külföldi forgalomban ijesztő módon alászállott s az ország fontos érdeke, hogy mindenekelőtt a külfölddel szemben javítsunk ezen a sajnálatos állapoton. Ennek egyik eszköze a kivitel emelése, melynek ellenében külföldi értékek jönnek be az országba, amelyekkel azután oly cikkekét fizethetünk meg, melyeknél a behozatalra vagyunk utalva.

Sajnos, aránylag csekély azoknak az áruknak a sorozata, amelyekből a mostani viszonyok között kivitelre gondolhatunk. Köztük jelentékeny szerepet tulajdonítanak a fának s nevezetesen az ország új kormánya látszik nagy súlyt helyezni a fakivitel szervezésére, míg eddig inkább a belföldi szükséglet feltétlen biztosításának szükségességéről hallottunk.

Amidőn tehát veszélyben van az ország gazdasági egyensúlya, ismét közfigyelem tárgya a máskor jogos érdekeiben és oly szívesen mellőzött erdőgazdaság, egyik természetes takarékpénztárunk, amelyről úgy hiszszük, hogy ilyenkor mélyen belenyulhatunk.

De vajjon belenyulhatunk-e? Találunk még oly készletfeleslegeket, amelyek igazán súlylyal esnek a mérleg serpenyőjébe?

Az ekként felvetett kérdésre nem oly egyszerű a felelet, de már előre is jelezzük, hogy azt a nagymérvű optimizmust, amely még a fakereskedelem illetékes tényezőinek sorából is megnyilvánul, nem oszthatjuk mindenben.

Mindenekelőtt sajnálatosan állapítjuk meg — nem először s bizonyára nem utoljára —, hogy az erdeink termelőképességének megítéléséhez szükséges egyik alap, a kellően kiépített részletes erdészeti statisztika hiányzik. Eltekintve a statisztikai hivatal s a kormányjelentések nagy általánosságokban mozgó néhány kimutatásától, 1896 óta, dr. Bedő Albert nagy statisztikai művének megjelenése óta egyáltalában nélkülözzük a statisztika tájékoztató adatait az erdőgazdaság terén. Pedig husz év az erdészet terén is hosszú idő, amely nagy és jelentékeny változásokat hoz.

Ennek a segédeszköznek hiányában csak az egyéni tájékozottság által nyújtott támpontokra vagyunk utalva. Mi úgy látjuk, hogy erdeink termelőképessége azóta nem emelkedett s azok a nagy készletfeleslegek, amelyek akkor, különösen az ország keleti megyéiben még rendelkezésre álltak, az azóta engedélyezett, de sehol összefoglalóan ki nem mutatott, tehát tulajdonképen nyilván sem tartott nagy fahasználatok által a kötött forgalmu birtokokon is jórészt felemésztettek, nem is szólva a szabad rendelkezésű magánbirtokon folytatott nagymérvű fatermelésről, amely a rendes mértéket messze túlhaladta.

Erdélyben különösen a fenyőerdők voltak gyorsított kihatás tárgyai, Szlavóniában az öreg tölgyesek ritkultak meg azóta nagy mértékben s az ország többi részeiben sem szaporodtak vágható faállományaink, bár másrészt oly zökkenésszerű változások sem voltak kitéve.

Ugy látjuk tehát a helyzetet, hogy rendkívül nagy mértékben megszorodott belföldi szükséglet mellett, amely fenyőfatermelésünket már a háboru előtt teljesen igénybe vette (mert kivitelünkkel szemben ugyanakkora behozatal állott), általánosságban csökkent termelőképességgel állunk szemben s erdeink nem fognak a valuta javítása terén a várakozásoknak oly mértékben megfelelhetni, mintha a multban konzervatívabb lett volna gazdálkodásunk s képviselő és

községi küldöttség nem buzgólkodott volna annyira a rendkívüli felhasználatok terén.

Ámde másfelől a sötétlátás hibájába sem szabad esnünk. Még mindig található koros fenyőkészletek, tölgyeseink maradványai, sőt a béke helyreálltával bükköseink egyes termékei is (fűrészáru, faszén) néhány évre, az átmenet legsúlyosabb ideje alatt fokozott felhasználás tárgyát képezhetik, míg a belföldi szükséglet fedezéséhez a háborus években visszamaradt vágások és a rendszeres áterdölések, amelyeket mindenütt, ahol kiméletes keresztülvitelük lehetséges, meg kell indítani, lényegesen hozzájárulhatnak.

A fokozott igénybevétel, a koros készleteknek az eddiginél is gyorsabb felemésztése nem lesz hasznára erdeinknek s végeredményben termelőképességük további hanyatlásához fog vezetni. De a parancsoló szükség ezt az áldozatot nem teszi elkerülhetővé, meg kell tehát hozni s hatását az erdősitések gondos és sikeres végrehajtásával s a középkorú erdők gondos ápolásával kell törekednünk ellensúlyozni.

A kivitel emelésére irányuló törekvések és a belföldi szükséglet fedezése egyaránt a mai termelés fokozását kívánja. A tapasztalat azonban eléggé bizonyítja, mily nehéz feladat ez a mai viszonyok között s bizonyára nem csalódunk, amidőn azt állítjuk, hogy amikor valutajavítás és kivitel érdekében fokozott termelésről elmélkedünk, fatermelésünk tényleg éppenséggel visszaesőben van azon mindinkább súlyosbodó nehézségek miatt, amelyekkel meg kell küzdenie. Ideig-óráig felmentett munkásokkal, melyek élelmezése a legnagyobb gondot okozza, megfogyott igavonó erővel, mely a takarmányhiányt sinli, a hatósági rendelkezések tömkelegével küzködve nehéz helyzete van a fatermelőnek, legyen az maga az erdőbirtokos vagy fakereskedő. Igen mélyreható intézkedésre, az illetékes tényezőknél eddig kevésbé tapasztalt összhangzó együttműködésére és minden mesterséges akadály félretolására lesz szükség, ha fakivitelünket már a legközelebbi jövőben meg akarjuk indítani s termelésünket ennek megfelelően berendezni. Ezek nélkül kivitelünk a közeli jövőben lényegileg a háboru alatt felhasználatlanul maradt egyes tölgytermelvényekre fog szorítkozni. Egyébként is a tölgyfa az, amely nagy értékénél és a belföldi forgalomban való nagyobb nélkülözhetősége mellett első sorban hiyatott a kivitelre.

